

326

STATUT
POLSKIEGO ZWIĄZKU
KATOLICKICH
UCZNIÓW RĘKODZIELNICZYCH

pod wezwaniem
Św. STANISŁAWA KOSTKI
W KRAKOWIE.

Zatwierdzony reskryptem c. k. Namiestnictwa
z dnia 15 listopada 1906, L. 145075.

35624

Z BIBLIOTEKI
SEMINARIUM
KRAKOWIECKIEGO

W KRAKOWIE
CZCIONKAMI DRUKARNI „CZASU“
1906.

35624

Z BIBLIOTHECA
SEMINARIUM
S. ANTONII AUSTRIACI

POLSKI ZWIĄZEK
Katolickich uczniów rękodzielniczych
W KRAKOWIE.

L. porządkowa .....

Imię i nazwisko .....

Zawód .....

Urodzony dnia ..... *roku* .....

Wstąpił dnia ..... *roku* .....

Mieszkanie członka .....

Pracownia .....

Mieszkanie rodziców, względnie opiekunów:

Prezes:

Sekretarz:

Podpis członka:

00035896

ODEZWA.

»Polski Związek katolickich uczniów rękodzielniczych, pod wezwaniem św. Stanisława Koski«, oparty na zasadach czysto katolickich i narodowych, pragnie skupić pod swym sztandarem wszystkich katolickich uczniów rękodzielniczych i fabrycznych bez różnicy zawodu. Celem jego jest poprawa warunków ich bytu, ich głębsze wykształcenie religijne, narodowe, umysłowe i zawodowe.

Ludziom, prawdziwie kochającym Boga i Ojczyznę, nie trzeba dowodzić doniosłości tego dzieła. Zająć się młodzieżą rękodzielniczą w godzinach od pracy wolnych, umilać jej i uprzyjemniać świąteczny odpoczynek przez wspólne i uczciwe zabawy, podnieść ją duchowo i moralnie, uszlachetnić i wziąć w obronę przed wyzyskiem i niesprawiedliwością, ułatwić osobliwie niektórym trudne nieraz i bez wyjścia położenie we własnym ich zawodzie, rozwinać, pogłębić i przywiązać do wiary św. i Ojczyzny, jednym słowem wyrobić z młodzieńców rękodzielniczych i fabrycznych dobrych synów Kościoła św. i Oj-

czyzny, oto^o dzieło, które samo za sobą najskuteczniej przemawia.

Już od roku 1895 istniało w Krakowie stowarzyszenie katolickich terminatorów pod nazwą »Opieka św. Stanisława Kostki«. Opieka ta pomimo nieraz trudnych warunków wiele dobrego zdziałała, gdyż nietylko znaczny zastęp młodych robotników uchroniła od zabójczych wpływów i zepsucia, ale przedewszystkiem zrekrutowała szereg katolickich czeladników i robotników wszelkiego zawodu. Obecnie zmieniły się nieco stosunki. Młodzi bowiem rękodzielnicy i młodociani robotnicy z powodu groźniejszych niebezpieczeństw potrzebują jeszcze większego skupienia, gorliwszej opieki i pomocy: dlatego ludzie dobrej woli z dawnej »Opieki« zorganizowali katolicko-narodowe, oparte na praktyczniejszych i silniejszych niż dotąd postawach stowarzyszenie o nazwie »Polski Związek katolickich uczniów rękodzielniczych pod wezwaniem św. Stanisława Kostki«.

Atoli każdy snadnie^o rozumie, że sama dobra wola, choćby^o najlepsze ustawy i 10 halersowe wkładki miesięczne członków nie wystarczą na urzeczywistnienie tego arecypożytecznego celu, lecz aby ten Związek rozrastał się pomyślnie i z pożytkiem dla samych członków, potrzeba przedewszystkiem dwóch rzeczy: po pierwsze zrozumienia wśród samych uczniów rękodzielniczych ważności połączenia się w jeden Związek dla ich wspólnego dobra i ustawicznego rozszerzenia przez samych członków, by jak

największą liczbę pozyskać dla Związku — potwóre potrzeba skutecznego poparcia ze strony całego społeczeństwa.

Dlatego udajemy się z gorącą prośbą o poparcie do wszystkich, którym zależy na tem, żeby młodzież nasza rękodzielnicza i fabryczna pozostała wierną Kościołowi św. i Ojczyźnie naszej ukochanej, a nie przeszła z powodu braku koniecznej opieki katolicko-narodowej do obozu burzącego podstawy wiary, moralności, dobrobytu społecznego.

Odzywamy się zatem do wszystkich, zwłaszcza na pierwszym miejscu do Was, młodzi przyjaciele, koledzy rękodzielnicy i młodociani robotnicy, byście poparli ten wzniosły cel naszego stowarzyszenia. Niechaj więc każdy młody rękodzielnik i młodociany robotnik, któremu na sercu leży dobro Kościoła, Ojczyzny i poprawa własnego losu, przystąpi do naszego Związku, a wstąpiwszy niech bierze czynny udział w życiu i pracach Związku i niech się usilnie stara jak najwięcej członków pozyskać dla tego zbożnego dzieła.

Odzywamy się także do całej naszej inteligencji, a zwłaszcza do W.W. P.P. Pracodawców i do tych wszystkich, którzy prawdziwie pragną, by nasze społeczeństwo w swych podstawach było zdrowe moralnie i fizycznie, ażeby jako nadzwyczajni członkowie przystąpili do »Polskiego Związku katolickich uczniów rękodzielniczych« i zechcieli wziąć w opiekę młodzież

rękodzielniczą i robotniczą i spieszyli jej z pomocą tak duchową jak materjalną, będąc pewni, że przez to niezmiernie przysługują się sprawie Kościoła św., społeczeństwa i własnego swojego dobra.

Zarsąd Związku.

STATUT

Polskiego Związku katolickich uczniów rękodzielniczych

pod wezwaniem

Świętego Stanisława Kostki

zatwierdzony reskryptem c. k. Namiestnictwa z dnia 15 listopada
1906 roku, L. 145075.

§ 1. — Nazwa i siedziba.

Stowarzyszenie nosi nazwę: »Polski Związek katolickich uczniów rękodzielniczych pod wezwaniem św. Stanisława Kostki« i ma siedzibę w Krakowie.

§ 2. — Cel.

Zadaniem Związku jest kształcenie i popieranie swych członków pod względem religijnym, umysłowym, materjalnym, zawodowym i uczciwej rozrywki na podstawie zasad czysto katolickich i narodowych, by w taki sposób z nich wyrobić prawdziwie dobrych synów Kościoła św. i Ojczyzny.

§ 3. — Środki do spełnienia celu.

I. Regularne zebrania w niedziele i święta o godzinie naznaczonej, a w ciągu tygodnia wieczorem po ukończeniu pracy obowiązkowej.

II. Pod względem religijnym.

1. Obowiązkowe wspólne uczęszczanie kilka razy na rok do ŚŚ. Sakramentów.
2. Wykłady katechizmu we wszystkie niedziele i święta.
3. Odczyty treści religijnej i etyczno-moralnej i t. d.

III. Pod względem umysłowym.

1. Kształcenie umysłu dostarczaniem rozmaitych wiadomości, potrzebnych przedewszystkiem w zakresie obranego zawodu.
2. Krzewienie zasad oszczędności, trzeźwości, pracowitości, zwalczanie alkoholizmu, palenia tytoniu i t. d.
3. Odczyty treści naukowej, historycznej, socjalnej, społecznej, narodowej i t. d.
4. Utrzymanie odpowiedniej wspólnej czytalni.
5. Wypożyczanie książek z biblioteki Związku.

IV. Pod względem materjalnym.

1. Wyszukiwanie pracy dla członków pozostających bez zajęcia.
2. Udzielanie bezpłatnej porady i opieki prawnej.

3. Udzielanie w wypadkach wyjątkowych pomocy lekarskiej.

4. Pośredniczenie w składaniu oszczędności do publicznych kas oszczędności i wyznaczenie nagród dla tych, którzy szczególniejszym sposobem swoją oszczędnością się odznaczyli.

5. Udzielanie w miarę środków pieniężnej zapomogi na opłacenie taks cechowych przy wpisach i wyzwolinach, jak niemniej zapomogi w razie choroby.

6. Zaopatrywanie najbiedniejszych w miarę możliwości w potrzebną odzież.

7. Staranie się o odpowiednie mieszkanie.

8. Interwencja w razie wyzysku, lub niesprawiedliwości dokonanej na członkach Związku i dopomaganie się przynależnych im praw.

V. Pod względem uczciwej rozrywki.

1. Wspólne zabawy na zebraniach.

2. Pielęgnowanie muzyki i śpiewu.

3. Częste wieczorki i amatorskie przedstawienia i t. d.

4. Wspólne wycieczki w okolice i uczęszczanie na zabawy do parku miejskiego i t. d.

§ 4. — Członkowie.

Członkowie dzielą się na zwyczajnych i nadzwyczajnych:

1. Członkowie zwyczajni dzielą się na dwie kategorie:

a) Do pierwszej kategorii należyć może każdy katolicki uczeń rękodzielniczy i młodociany pomocnik bez różnicy zawodu.

b) Do drugiej kategorii także katolicyce czeladnicy i starsi pomocnicy.

2. Członkowie nadzwyczajni dzielą się na honorowych, założycieli i wspierających.

a) Członkowie honorowi są ci, których Wydział Związku za takich uzna za zasługi położone około stowarzyszenia.

b) Członkowie założyciele są ci, którzy uiszczają na cele Związku jednorazowo kwotę 100 koron albo corocznie 20 koron.

c) Członkowie wspierający są ci, którzy uiszczają na rzecz Związku najmniej rocznie kwotę 4 korony lub w inny sposób popierają cele Związku.

§ 5. — Prawa członków.

Każdy członek zwyczajny ma prawo:

1. Brania udziału we wszystkich zebraniach Związku, zabierania na nich głosu, stawiania wniosków, przysługuje mu także prawo wyboru i wybieralności.

2. Korzystania bezpłatnie ze wszystkich urządzeń Związku, ze wszystkich środków, którymi stowarzyszenie rozporządza dla dobra i pożytku swych członków (p. § 3).

3. Ze środków pod względem materialnym korzystać mogą tylko członkowie zwyczajni, należący do pierwszej kategorii.

4. Każdy wreszcie ma prawo przyprowadzić ze sobą kolegów na zebrania, wszakże zawsze za poprzedniem zawiadomieniem i zgodą ks. Prezesa.

5. Każdy członek nadzwyczajny Związku ma prawo brania udziału w zebraniach i zabawach Związku i zabierania głosu lecz tylko doradczego.

§ 6. — Obowiązki członków.

I. W ogólności każdy członek obowiązuje się prowadzić życie według zasad katolickich we warsztacie, pracowni, fabryce; również śmiało po za pracownią wyznawać wszędzie swe katolickie zasady; odznaczać się w życiu tak prywatnem jak publicznem wielką miłością Kościoła św., Ojca św. i Ojczyzny — Polski, przyświecać kolegom czią i posłuszeństwem dla swych pracodawców i przełożonych, bratnią miłością względem kolegów, zamiłowaniem pracy i porządku, życiem oszczędnem i umiarkowaniem.

II. W szczególności obowiązuje się:

1. Trzy razy do roku wspólnie przystąpić do spowiedzi i Komunii św., t. j. na Wielkanoc, na Wniebowzięcie N. M. P. (15 sierpnia) i w uroczystość św. Stanisława Kostki.

2. Korzystać we wszystkie niedziele i święta z krótkich 20 minut. wykładów katechizmu.

3. Uczęszczać regularnie na wszystkie zebrania, a w razie przeszkody obowiązuje się zawiadomić o tem ks. Prezesa lub jego za-

stępcę. Na zebrania winien przyjść każdy z legitymacją.

4. Popierać cele Związku i brać czynny udział w pracach i zabawach i we wszystkich występach na zewnątrz, zwłaszcza w uroczystościach kościelnych i narodowych.

5. Zapłacić 20 halerzy wstępnego i płacić wkładkę miesięczną 10 hal. Jeśli zaś nie jest w stanie tego zapłacić, może być od obowiązku płacenia uwolnionym.

6. W razie nieporozumienia z pracodawcami trzeba się zwrócić przedewszystkiem do ks. Prezesa, względnie do porady prawniczej Związku.

7. Na wszystkich zebraniach, zabawach, a zwłaszcza na wszystkich występach publicznych mają się starać o zachowanie form przyzwoitego wychowania tak w słowach jak w całym postępowaniu. Starać się będą o przyjacielską zgodę i miłość wzajemną.

8. Korzystać z czytelni i biblioteki Związku.

9. Stosować się ściśle do wszystkich postanowień statutu, regulaminu, uchwał Wydziału i rozporządzeń ks. Prezesa.

10. Obowiązuje się każdy po wyzwoleniu wstąpić do katolickiej organizacji zawodowej lub do podobnego stowarzyszenia w duchu katolickim i narodowym prowadzonego.

§ 7. — Przyjęcie członków.

Kto chce wstąpić do Związku jako członek zwyczajny, powinien się zgłosić na zebraniu

Związku za poręczeniem dwóch członków. Prawo przyjmowania członków do Związku ma tylko sam ks. Prezes lub tegoż zastępca. Przy przyjęciu wręcza się nowemu członkowi egzemplarz statutu z kartą legitymacyjną i (za opłatą) oznakę Związku.

§ 8. — Wystąpienie lub wykluczenie członków.

1. Wystąpienie ze Związku zostawia się każdemu do woli, należy jednak wpierv zawiadomić o tem ks. Prezesa.

2. Członek, który wystąpił, a ponownie chce zostać członkiem, uważany będzie jako zgłaszający się i winien zapłacić wpisowe.

3. Kto zaś wykroczy przeciwko statutowi, uchwałom Wydziału, rozporządzeniom ks. Prezesa, albo kto opuści bez uzasadnionego usprawiedliwienia cztery razy zebranie, obowiązkowe wspólne przystąpienie do ŚŚ. Sakramentów, kilkakrotnie wykłady katechizmu, lub zachowuje się nieodpowiednio na zebraniach, lub po za Związkiem prowadzi się niemoralnie, może być wykluczonym ze Związku.

4. Tak samo kto przez trzy miesiące zalega z opłatą wkładek, nie będąc uwolnionym od uiszczenia tychże, może być na podstawie uchwały Wydziału z listy Związku wykreślonym.

5. Nikomu zaś nie przysługuje prawo żądania zwrotu jakichkolwiek wkładek.

§ 9. — Dochody.

Dochody Związku stanowią wkładki członków zwyczajnych, nadzwyczajnych, oraz datki, subwencje, zapisy, dochody z urządzonych przedstawień i t. d.

§ 10. — Zarząd.

1. Na czele Związku stoi kapłan jako prezes, delegowany w tym celu przez konsystorz biskupi w Krakowie, który do pomocy w zarządzie przybiera sobie Wydział i dwóch wiceprezesów: z tych jeden jest zawsze duchowny, a drugi z pośród członków Wydziału.

2. W razie, gdyby konsystorz biskupi w Krakowie z jakichkolwiek powodów delegacji kapłana na prezesa odmówił, ma prawo Wydział wedle swego uznania wybrać na prezesa kapłana obrządku rzymsko-katolickiego mieszkającego w Krakowie.

§ 11. — Zakres działania ks. Prezesa.

1. Prezes jest opiekunem Związku, kierownikiem Wydziału, Walnego Zgromadzenia, wszystkich zebrań, czy prywatnych, czy publicznych i reprezentuje Związek na zewnątrz. Zwołuje wszelkie zebrania, Wydział, Walne Zgromadzenia, na których zawsze przewodniczy. Ustanawia porządek dzienny, utrzymuje³ stosunki z pracodawcami, a zwłaszcza opiekującymi się

młodzieżą rękodzielniczą i fabryczną, jakoteż z osobami prywatnemi, popierającemi interesa stowarzyszenia i wogóle klasy robotniczej.

2. Ma też prawo samodzielnie załatwiać nagłe ważne sprawy i rozstrzygać spory między członkami, przyjmować nowych członków, wykluczać tych, którzy lekceważą sobie przepisy statutu, ma prawo zawieszania w urzędzie każdego członka Wydziału i zastąpienia go innym, ma prawo pobierania i przechowywania wszelkich datków, subwencji, które wpłynęły na rzecz stowarzyszenia i pobranych przez skarbnika wkładek, jak również wydatkowania tychże na rzecz celów Związku; — ma prawo rewidowania w każdej chwili ksiąg rachunkowych, biblioteki, wystawia asygnaty na wydatki Związku i podpisuje pisma i obwieszczenia Związku, legitymacje członków i pokwitowania na nadzwyczajne dochody Związku i przechowuje dokumenta Związku, a celem utrzymania porządku w miejscu zebrań, deleguje członków do poszczególnych czynności.

§ 12. — Spory.

Spory wynikłe ze stosunków Związku między prezesem lub I. wiceprezesem a członkami Związku rozstrzyga sąd polubowny; do którego każda strona wyznacza jednego sędziego polubownego, a ci sędziowie przybierają sobie rozjemcę. Gdyby zaś nie mogli się zgodzić na osobę

rozjemcy, wówczas rozstrzyga los między osobami przez nich na tę godność proponowanemi.

§ 13. — Wydział Związku.

1. Do Wydziału należą: Prezes, I-szy wiceprezes, (obaj duchowni); II-gi wiceprezes, sekretarz, jego zastępca, skarbnik i jego zastępca, bibliotekarz i jego zastępca i dwunastu członków Wydziału przybranych o ile możliwości ze wszystkich zawodów liczniej w Związku reprezentowanych.

2. Urzędowanie członków Wydziału trwa dwa lata.

3. Następnie Wydział zawsze się uzupełnia w razie ubytku członka przez kooptację w ten sposób, że członkowie pozostali wraz z ks. Prezesem na najbliższem posiedzeniu przybierają do grona swego tylu odpowiednich członków, ilu ubyło.

§ 14. — Zakres działania Wydziału.

1. Wydział wraz z ks. Prezesem załatwia wszelkie bieżące sprawy. Do zakresu działania Wydziału należy: Wybór komisji i sekcji do poszczególnych działalności Związku, wybór mężów zaufania, delegatów na ewentualne zjazdy, mianowicie członków honorowych. Wydział zatwierdza rachunki roczne, uchwała ewentualną zmianę statutu, środki i urządzenia dla dobra Związku i t. d. Co roku w grudniu wybiera

referenta, któryby na Walnem Zgromadzeniu złożył sprawozdanie rocznej działalności związku.

2. Wydział może tylko wtedy powziąć ważne uchwały, jeśli ks. Prezes, a względnie tegoż zastępca i przynajmniej 5 członków Wydziału jest obecnych.

3. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów.

4. Wydział może także na posiedzenie swoje wzywać inne osobistości, któreby dla dobra Związku pożytecznymi były, lecz tylko z głosem doradczym.

5. Wszystkie na Wydziale zapadłe uchwały obowiązują wszystkich członków Związku.

§ 15. — Wiceprezesi.

1. Wiceprezesi spełniają wszystkie czynności ks. Prezesa w razie przeszkody lub jego szczególnego albo też ogólnego zlecenia.

2. Czuwają nad zachowaniem statutu.

3. Przedkładają słuszne życzenia lub zażalenia członków.

4. Wszelkimi sposobami mają wspierać ks. Prezesa we wszystkich czynnościach i swą pracą i poświęceniem przyczyniać się do rozwoju Związku.

§ 16. — Walne zgromadzenie.

Walne zgromadzenie zwołuje ks. Prezes w porozumieniu z Wydziałem w rozmaitych potrzebach dla dobra Związku.

1. Do zakresu działania Walnego Zgromadzenia należy: przedkładanie swoich postulatów dla większego dobra i pożytku Związku i ogólnego dobra uczniów rękodzielniczych i młodocianych pomocników. Stawianie wniosków, mających na celu udoskonalenie statutu. Uchwalenia lub odrzucenie przedłożonych mu projektów dla dobra Związku. Wybór komisji kontrolującej. Przyjmuje co rok sprawozdania z rocznej działalności Związku.

2. Do ważności uchwały o rozwiązaniu Związku wymaganem jest postawienie tej sprawy wyraźnie na porządku dziennym, oraz obecność $\frac{2}{3}$ wszystkich uprawnionych członków.

3. Dla powzięcia ważnej uchwały przez Walne Zgromadzenie potrzebna jest obecność $\frac{1}{3}$ uprawnionych do głosowania członków. Jeżeli Zgromadzenie, któreby mogło powziąć ważne uchwały, nie dojdzie do skutku, to należy w przeciągu 2 tygodni zwołać nowe zgromadzenie, które może powziąć ważne uchwały bez względu na liczbę obecnych członków.

4. Rozstrzyga większość głosów, w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 17. — Wnioski.

Każdy należący do Związku członek może stawiać samoistne wnioski na Walnem Zgromadzeniu; jeżeli te wnioski mają wejść na porzą-

dek dzienny, to winny przynajmniej na 3 dni przed Zgromadzeniem być podane do wiadomości ks. Prezesa.

§ 18. — Komisja kontrolująca.

Komisja kontrolująca składa się z 3 członków wybranych przez Walne Zgromadzenie na 1 rok. Mają też prawo przedstawienia zażaleń i głos doradczy na posiedzeniach Wydziału.

§ 19. — Mężowie zaufania.

Mężem zaufania może być każda osoba wszelkiego stanu wybrana przez Wydział. Przyśługuje im prawo brania udziału w posiedzeniach Wydziału, lecz z głosem tylko doradczym.

§ 20. — Rozwiązanie Związku.

Gdyby Związek dobrowolnie rozwiązał się lub niespodzianie rozwiązany został, natenczas pozostałym majątkiem i biblioteką rozporządza ostatni ks. Prezes na rzecz nowego mającego powstać stowarzyszenia, z tym samym celem, lub na rzecz istniejącego katolickiego stowarzyszenia, mającego o ile możności, pokrewny cel.

Uchwała przejściowa.

Podpisani na podaniu wzniesionem do c. k. Namiestnictwa o zatwierdzenie niniejszego statutu przyjmują pierwszych członków i zwołują ich na Walne Zgromadzenie. Przesesem mianował Najprzew. Konsystorz Biskupi w Krakowie na razie księdza Stefana Bratkowskiego T. J. w Krakowie.

REGULAMIN

Polskiego Związku katolickich uczniów
rękodzielniczych,

---

1. Przyjęcie i wydalenie członków.

1. Chcący należeć do Związku powinien się zgłosić w niedzielę lub święto po południu na salę zebrań i tam Prezesowi oznajmić swą wolę należenia do Stowarzyszenia za poręczeniem.

2. Prezes zgłaszającego odsyła najpierw do jednego z kolegów w celu obznajomienia z ustawami Związku, a potem do sekretarza w celu zapisu. Poczem po zapłaceniu wpisowego otrzymuje książeczkę legitymacyjną ze statutem i regulaminem. Jeżeli członek zniszczy lub zgubi książkę legitymacyjną otrzymuje nową za opłaceniem 20 halerzy.

3. W razie wydalenia członka ze Związku Zarząd o tem pisemnie zawiadamia tak samego wydalonego jak jego pracodawcę.

2. Sala zebrań.

1. Członek Związku ma się starać regularnie uczęszczać na wszystkie zebrania i punktualnie przed godz. 3 po południu przybyć. Członek,

który przyjdzie zbyt późno lub jakieś zebranie opuści winien się z tego w najkrótszym czasie usprawiedliwić. Również bez opowiadania nie wolno opuścić lokalu przed zakończeniem zebrania.

2. Zawsze na zebrania każdy ma przyjść z książką legitymacyjną, którą zaraz na wstępie oddaje sekretarzowi w celu przybicia pieczęci, a odbiera dopiero przy wyjściu po skończonym zebraniu.

3. Obowiązkiem jest zawiadomić sekretarza o zmianie adresu tak mieszkania jako też pracowni.

4. Członkom należącym do I. kategorii jest bezwarunkowo wzbronionem palenie tytoniu tak w czasie zebrań jak w czasie wycieczek i zabaw bez względu na miejsce, gdzie się odbywają.

6. Formy przyzwoitego wychowania jakoteż oznaki wzajemnej grzeczności czy względem starszych i znajomych gości, czy względem kolegów, tak na zebraniach w sali jak na miejscach publicznych ściśle mają być przestrzegane.

5. Do miejsca przeznaczonego na przechowywanie ubrań w czasie zebrania nie wolno wchodzić bez dyżurnego.

3. Prawa i obowiązki funkcyjaryuszów Wydziału.

Sekretarz.

1. Sekretarz zapisuje przybyłych na zebrania gości, zgłaszających się kandydatów, przybija

pieczęcie na legitymacjach według liczby porządkowej niedziel i świąt danego roku.

2. Prowadzi katalog członków i ich adresów, spisuje protokoły posiedzeń Wydziału i Walnego zgromadzenia, pisze kronikę Związku, podpisuje wraz z Prezesem wszelkie urzędowe pisma Związku, pomaga Prezesowi w korespondencji Związku.

3. Raz na tydzień odbywa z Prezesem konferencję w sprawie swego urzędu i daje do przejrzenia księgi sekretarskie.

4. Co miesiąc dla poznania aktualnego stanu Stowarzyszenia sporządza wykaz wstępujących i ustępujących ze Związku członków.

5. Pomaga mu i w razie przeszkody zastępuje go zastępca.

4. Bibliotekarz.

1. Bibliotekarz ma pieczę nad księgozbiorem, prowadzi i utrzymuje spis książek i zajmuje się w czasie oznaczonym ich wypożyczeniem, lecz za poręczeniem jednego z mężów zaufania lub starszego członka Związku, nie dłużej jednak jak na miesiąc.

2. Ma dopilnować, aby każdy biorący dzieło zapisał jego tytuł i swoje nazwisko w osobnej do tego książeczce; to wszystko zaś wymaże, skoro mu dzieło będzie zwróconem.

4. Prowadzi spis książek otrzymanych za jego bibliotekarstwa, jakoteż ich ubytku i zguby.

4. Jest też zawiadowcą czytelni i czuwa nad zachowaniem jej regulaminu.

5. Raz na tydzień w sprawie biblioteki i czytelni odbywa konferencję z Prezesem.

6. Pomaga mu i jest zawsze obecnym przy wypożyczaniu książek i w razie przeszkody całkowicie zastępuje go zastępcą.

5. Skarbnik.

1. Pobiera od członków wpisowe oraz wkładkę miesięczną a po wpisaniu ich do księgi oddaje je Prezesowi.

2. Za uiszczenie wkładki miesięcznej wydaje pokwitowanie swoim podpisem opatrzone.

3. Sam nie może bez zezwolenia Prezesa uwolnić nikogo od wpisowego lub wkładki miesięcznej.

4. Prowadzi księgę datków i rozmaitych darowizn i ich rozdawnictwa na rzecz członków.

5. Księgi kasowe należy zamykać ostatniego dnia każdego miesiąca, poczem daje się je do podpisu Prezesowi.

6. O wszelkich zaległościach ze strony członków lub niedokładnościach winien natychmiast zawiadomić Prezesa.

7. Raz na tydzień odbywa konferencję z Prezesem w sprawie swego urzędu.

8. Pomaga mu i w razie przeszkody zastępuje go zastępcą.

6. Obowiązki wspólne należących do Wydziału.

1. Mają regularnie i punktualnie chodzić na posiedzenia Wydziału. Ktoby zaś dwa razy bez uzasadnienia opuścił posiedzenie Wydziału, może być na pewien czas, a jeśli częściej, całkowicie wykluczonym z Wydziału.

2. Mają się starać wszelkimi sposobami o prawdziwe dobro, pożytek i rozwój Związku.

3. Na posiedzeniach Wydziału mają wypowiadać swe zdania otwarcie i sumiennie, mając na względzie li tylko dobro i pożytek Związku.

4. Członkowie Wydziału mają przestrzegać tajności dyskusji, którą na posiedzeniu za poufną uznano.

5. Na każdym posiedzeniu należy też się zastanowić nad ogólnym stanem Związku i w razie potrzeby odpowiednie stawiać wnioski.

7. Mężowie zaufania.

1. Każdy z mężów zaufania ma pod swą opieką 10 członków.

2. Mają się starać, by powierzeni im członkowie uchwały i rozporządzenia zachowywali, by regularnie na zebrania i publiczne uroczystości się schodzili i t. d.

3. Mają się usilnie starać, by powierzeni im członkowie korzystali ze środków i działalności Związku wskazanej w § 3 ustęp IV. N.: 6, 7, 8, 9.

4. Po przyjacielsku i bezinteresownie pomagają sekretarzowi, skarbnikowi, bibliotekarzowi w załatwianiu spraw z powierzonymi im członkami.

5. Mają się starać po warsztatach, pracowniach i fabrykach danej miejscowości, by uczniowie i młodociani pomocnicy przystępowali do Związku.

6. Mężowie zaufania tworzą też osobną komisję, która ma się od czasu do czasu zbierać w celu narady nad działalnością mężów zaufania i rozwojem Związku.

7. Przynajmniej raz na miesiąc każdy z mężów zaufania odbędzie konferencję z Prezesem w sprawach powierzonych i członków.

8. Dyżurni.

1. Celem ich jest dopomaganie i utrzymywanie porządku, spokoju i ładu w czasie zebrań na sali, na zabawach, wycieczkach, pochodach i t.d.

2. Co niedzielę i święta są wyznaczeni przez Prezesa i ich nazwiska wywieszone. Noszą w czasie urzędowania przepaski (na ramieniu).

3. Każdy powinien być im posłusznym w ich zakresie władzy i na czas dyżuru.

4. Dyżurni mają się odznaczać grzecznością, taktem, uprzejmością względem kolegów, wogóle ściśle stosując się do zakazów Prezesa.

5. W razie, gdyby sami nie mogli czemuś zaradzić, winni zaraz o tem uwiadomić Prezesa, względnie jego zastępcę.

9. Oddziały.

1. W czasie gimnastyki na sali lub zabaw i pochodów na wycieczkach, w parku lub na błoniach cały Związek dzieli się na oddziały według lat i wzrostu.

2. Na czele wszystkich oddziałów stoi jeden głównodowodzący. Każdy zaś oddział ma dowódcę i tegoż zastępcę.

3. Dowódca poszczególnych oddziałów prowadzi spis należących do swego (jego) oddziału i kontrolę obecnych i nieobecnych.

4. Biorący udział w zabawie winien być posłusznym swoim dowódcom.

5. Dowódca zaś ma prawo wykluczenia na czas zabawy każdego z swego oddziału za nieposłuszeństwo lub nieodpowiednie się zachowanie.

10. Komisje i sekcje.

1. W celu urzeczywistnienia środków i szerszej działalności dla dobra, pożytku i rozwoju Związku, jako też dla podniesienia stanu młodzieży rękodzielniczej w razie możliwości i potrzeby przysługuje Wydziałowi prawo tworzenia komisji i sekcji dla poszczególnych spraw i prac Związku.

2. Komisje i sekcje mogą mieć w granicach statutu swój własny regulamin i własny zarząd, lecz wszystko to ma być zatwierdzonem przez Wydział Związku i od niego zależnem.

3. Ważniejsze uchwały zapadłe w komisjach i sekcjach mają być odesłane w celu zatwierdzenia do Wydziału Związku.

4. Raz na rok zdają sprawozdanie ze swej działalności na Walnem Zgromadzeniu.

11. Komisja kontrolująca.

1. Komisja ma zbadać przynajmniej co kwartał księgi sekretarskie, rachunkowe, bibliotekarskie, bibliotekę i z tego składa sprawozdanie Wydziałowi.

2. Przysługuje jej także prawo w każdej chwili przeprowadzenia rewizji.

3. Obowiązują się o wszelkich niedokładnościach i nieporządkach natychmiast zawiadomić Prezesa.

4. Mają prawo przedstawienia zażaleń i głos doradczy na posiedzeniach Wydziału.

12. Kółko amatorskie.

1. W celu podniesienia ucziwych zabaw, wieczorków, przedstawień amatorskich, muzyki, śpiewu i t. d. jest ustanowione Kółko amatorskie z własnym komitetem, składającym się z dyrektora, sekretarza, skarbnika i kilku radnych, wybranych przez Wydział Związku.

2. Do zakresu działania komitetu Kółka amatorskiego należy: przyjmowanie członków wspierających cele Kółka, wyszukiwanie najrozmaitsze

szych sposobów uczciwych a wesołych zabaw, pielęgnowanie muzyki, uprawianie śpiewu, obmyślanie programów, wieczorków, wybieranie sztuk teatralnych, naznaczanie ról odpowiednim osobom i t. d.

13. Sekcja oświaty.

1. Celem tej sekcji jest zakładanie Kółek samokształcenia w celu rozszerzenia wiadomości naukowych w zakresie historycznym, geograficznym, literackim, społecznym, a przede wszystkim narodowym. — Tam zaś gdzie są analfabeci ma się starać o nauczenie członków Stowarzyszenia czytać i pisać.

2. Do zarządu tej sekcji należy energicznie rozwijać wszelkimi sposobami agitację w celu wczesnego obznajomienia członków Związku z katolicką organizacją zawodową, by każdy po skończeniu praktyki, spełniając zobowiązanie według statutu wstąpił do katolickiej organizacji zawodowej.

14. Sekcja zdrowia.

Celem tej sekcji jest zakładanie klubów wstrzymania się od napojów alkoholowych i palenia tytoniu i czuwanie, by członkowie Związku mieli zdrowe mieszkanie i pożywienie i nie byli zbyt przeciążeni pracą.

15. Kasa drobnych oszczędności.

1. Kasa drobnych oszczędności w Związku jest założona w tym celu, aby ułatwić uczniom rękodzielniczym i młodocianym robotnikom odkładanie najdrobniejszych sum pieniężnych i przez to uczyć oszczędności.

2. Regulamin kasy oszczędności umieszczonym jest w książeczkach oszczędnościowych, przeznaczonych do nalepienia osobno w tym celu drukowanych znaczków.

3. Zarząd kasy ma się starać raz na rok na sali Związku przy współudziale gości, zwłaszcza rodziców i pracodawców urządzać uroczyste rozdanie nagród tym, którzy szczególniejszym sposobem odznaczyli się zapobiegliwością w składaniu drobnych sum pieniężnych.

16. Komisja opiekuńcza.

Zadaniem komisji opiekuńczej jest pozyskiwanie jak największej liczby członków nadzwyczajnych dla Związku, jakoteż zaopiekowanie się członkami Związku w celu ustawicznego niesienia im pomocy tak duchowej jak materialnej, aby przez to polepszyć ich byt i dopomóc im do wyrobienia się na prawdziwych synów Kościoła św. i Ojczyzny.

WYKAZ OBECNOŚCI
NA OBOWIĄZKOWYCH ZEBRANIACH
POTWIERDZONY PRZEZ
SEKRETARZA ZWIĄZKU.

Poświadczenie obecności na obowiązkowym
zebraniu w roku 19.....

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49
50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63
64	65	66	67	68	69	70

W roku 19.....

Obowiązkowych zebrań było ogółem .....

Obecnym był na zebraniach .....

Usprawiedliwił nieobecność na zebraniach .....

Poświadczenie obecności na obowiązkowym
zebraniu w roku 19.....

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49
50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63
64	65	66	67	68	69	70

W roku 19.....

Obowiązkowych zebrań było ogółem.....

Obecnym był na zebraniach.....

Usprawiedliwił nieobecność na zebraniach.....

ma Poświadczenie obecności na obowiązkowym zebraniu w roku 19.....

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49
50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63
64	65	66	67	68	69	70

W roku 19.....

Obowiązkowych zebrań było ogółem.....

Obecnym był na zebraniach.....

Usprawiedliwił nieobecność na zebraniach.....

Poświadczenie obecności na obowiązkowym
zebraniu w roku 19.....

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49
50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63
64	65	66	67	68	69	70

W roku 19.....

Obowiązkowych zebrań było ogółem.....

Obecnym był na zebraniach.....

Usprawiedliwił nieobecność na zebraniach.....

Poświadczenie obecności na obowiązkowym zebraniu w roku 19.....

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49
50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63
64	65	66	67	68	69	70

W roku 19.....

Obowiązkowych zebrań było ogółem .....

Obecnym był na zebraniach .....

Usprawiedliwił nieobecność na zebraniach .....

Z BIBLIOTEKI
SEMINARIUM
KANTONIERSKIEGO

BIBLIOTEKA
Wyższego Seminarium Duchownego
w SANDOMIERZU

35624